

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 377/2018-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Šalingom, advokátska kancelária, Konventná 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 v období po právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 v období po právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDACTED], priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDACTED], priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 353,59 € (slovom tristopäťdesiattri eur a päťdesiatdeväť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokáta Mgr. Michala Šalingu, advokátska kancelária, Konventná 9, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 377/2018-8 z 11. júla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„... Sťažovateľov predchodca ([REDACTED]) podal dňa 4.7.2011 návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 189.163,51 € s príslušenstvom voči odporcovi [REDACTED] [REDACTED]..., pričom návrh bol podaný na Okresnom súde Bratislava I., kde je vec

vedená pod sp. zn. 18C/123/2011. [REDACTED] ako postupník, kúpil na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.7.2010, pohľadávku voči žalovanému v celkovej výške 189 163,51 € s príslušenstvom, za odplatu 100.000.-€.

Na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.09.2015 došlo ku spätnému postúpeniu pohľadávky na pôvodného veriteľa, ktorým [REDACTED] postúpil pohľadávku v celkovej výške 189.163,51 €, späť na [REDACTED]

...Dňa 22.7.2015 podal sťažovateľov predchodca [REDACTED] na ÚS SR sťažnosť pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote.

Dňa 21.7.2016 vydal ÚS SR Nález pod č. II. ÚS 715/2015-37, v ktorom rozhodol, že:

1. základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp zn. 18 C 123/2011 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 konal bez zbytočných prietahov

3. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie.

4. OS BA I je povinný [REDACTED] uhradiť trovy konania na jeho účet.

... Dňa 17.10.2017 vydala predsedníčka OS BA I. upovedomenie o spôsobe vybavenia uvedenej sťažnosti, pričom konštatuje, že vyhodnotila sťažnosť ako dôvodnú, nakoľko podľa prehľadu úkonov vykonaných v predmetnom spise možno konštatovať, že súd vo veci nekonal bezodkladne, a to v období od 12.07.2016 do 17.01.2017 a od 17.01.2017 do 22.09.2017. V období od 25.11.2015 do 02.02.2016 a od 11.02.2016 do 24.06.2016 sa spis sp zn. 18 C 123/2011 nachádzal na KS v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného. Súd sa ospravedlnil za vzniknuté prietahy a sťažovateľovi oznámil, že v súčasnosti súd vykonáva doplňujúce úkony prípravy pojednávania, podľa procesnej úpravy účinnej od 1.7.2016.

Do dnešného dňa prvostupňový súd vo veci meritórne nerozhodol a to ani napriek tomu, že dňa 21.7.2016 vydal ÚS SR Nález, ktorým o. i. Okresnému súdu Bratislava I

prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/123/2011 konal bez zbytočných prietáhov. Z uvedeného je zrejmé, že prietahy naďalej pretrvávajú.

Mám za to, že sťažovateľ týmto využil všetky právne prostriedky, ktorých uplatnenie sa vyžaduje pred podaním sťažnosti na Ústavný súd, a to tým, že podal sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní podľa zák. č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov SR, na Okresný súd Bratislava I.

Do dnešného dňa teda nie je vec právoplatne skončená a v konaní dochádza podľa názoru sťažovateľa k zbytočným prietahom, čo v podstate skonštatoval aj Okresný súd Bratislava I vo svojej odpovedi na sťažnosť navrhovateľa.

... Na základe vyššie uvedeného namietam porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/123/2011 na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 189.163,51 € s príslušenstvom.

... Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva, keďže v súdnom konaní došlo a opakovane dochádza k zbytočným prietahom, hoci vec nie je ani právne ani fakticky zložitá v takej miere, aby ju nebolo možné za vyše 6 rokov od podania návrhu právoplatne rozhodnúť, pričom správanie sa sťažovateľa ako účastníka konania neprispelo k doterajšej dĺžke konania. Naopak, Okresný súd Bratislava I v konaní nepostupoval v zásade plynulo, v súlade s požiadavkou vyjadrenou v ust. § 157 CSP, podľa ktorého, súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

... Sťažovateľ žiada ako primerané finančné zadostučinenie sumu 2.500.- €. Táto suma vychádza podľa názoru sťažovateľa zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva a to so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Rovnako vychádza i zo skutočnosti, že OS Bratislava I nerešpektuje Nález ÚS SR č II. ÚS 715/2015-37 zo dňa 21.7.2016, ktorým rozhodol, že Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/123/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

... Sťažovateľ zároveň súhlasí s upustením od ústneho pojednávania podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

... V zmysle vyššie uvedených skutočností, ako aj po posúdení listinných dôkazov a celkového priebehu súdneho konania navrhujem, aby ústavný súd rozhodol takto:

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/123/2011 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/123/2011 sa opakovane prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.500,- € (slovom dvetisíc päťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátovi Mgr. Michalovi Šalingovi... spolu vo výške 374,81 € (slovom: tristosedemdesiatštyri eur 81/100) vrátane DPH do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou listom sp. zn. 1 SprV/370/2018 z 1. augusta 2018, ku ktorému bolo pripojené vyjadrenie zákonnej sudkyne, ako aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„... dovoľujem si Vám v úvode môjho vyjadrenia ku konaniu vedenému na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 123/2011 oznámiť, že netrvám na ústnom pojednávaní doručenej ústavnej sťažnosti. Súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd

Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

... Ako vyplýva aj z podanej sťažnosti sťažovateľa Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 21.07.2016 č.k. II. ÚS 715/2015-37 vyslovil, že základné právo sťažovateľa (právneho predchodcu terajšieho sťažovateľa v namietanom konaní) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 boli porušené a tunajšiemu súdu prikázal, aby v namietanej veci konal bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd Slovenskej republiky v uvedenom náleze hodnotil postup tunajšieho súdu v napadnutom konaní a jeho jednotlivé procesné úkony vykonané do 30.06.2016. Následne dňa 21.09.2017 bola na tunajší súd doručená sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namietal, že súd vo veci nenariadil pojednávanie a ani nerozhodol napriek tomu, že konanie bolo začaté pred viac ako šiestimi rokmi. Sťažnosť sťažovateľa zo dňa 18.09.2017 bola vybavená listom zn. 1SprV/135/2017 zo dňa 17.10.2017 ako dôvodná, a to v období od 12.07.2016 do 17.01.2017 a od 17.01.2017 do 22.09.2017.

O vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa a k plynulosti procesného postupu súdu vo veci som požiadala aj zákonnú sudkyňu JUDr. Zuzanu Hlistovú, ktorej je namietaná vec sp. zn. 18 C 123/2011 od 09.12.2015 pridelená na prejednanie a rozhodnutie. Z vyjadrenia zákonnej sudkyne, ktoré Vám zároveň spolu so spisovým materiálom veci sp. zn. 18 C 123/2011 pripájam v prílohe, vyplýva, že k prieťahom v konaní došlo najmä z dôvodu nadmerného zaťaženia súdneho oddelenia 18 C, ako aj z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia tunajšieho súdu, nakoľko v oddelení 18 C nebol po celú dobu trvania namietaného konania pridelený vyšší súdny úradník, v dôsledku čoho vykonávala zákonná sudkyňa jednotlivé procesné úkony sama, čo malo vplyv aj na rýchlosť procesného postupu vo veci.

... V prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky opätovne dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené bolo, žiadam aby vzhľadom na vyššie uvedené dôvody zvažil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v plnej uplatnenej výške.

Na účely posudzovania dôvodnosti výšky požadovaného zadostučinenia prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby prihliadol aj na skutočnosť, že

- súd vo veci koná čo možno najplynulejšie, pokiaľ mu to dovoľujú objektívne okolnosti spočívajúce v zaťaženi z akonnej sudkyne a zamestnancov patriacich do jej oddelenia.

- toho času je už vo veci vyhlásený rozsudok - na pojednávaní dňa 12.06.2018, čo je z hľadiska odstraňovania stavu právnej neistoty kľúčové (napr. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 525/2015).

Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky.“

3.2 Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„... Agenda oddelenia 18 C mi bola ako zákonnému sudcovi pridelená na vybavenie na základe Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava 1 dňa 08.12.2015.

V čase prevzatia agendy odd. 18C sa v oddelení nachádzalo cca 500 nerozhodnutých a nevybavených vecí. Tieto spolu s novým nápadom priebežne riešim. Z časových a kapacitných dôvodov nebolo reálne prejsť všetky veci v oddelení, naštudovať ich, popri novému nápadu a vykonať v nich efektívny úkon a zabezpečiť vo všetkých prevzatých právnych veciach kontinuálne konanie. Súhlasím s tým, že sústavné prerozdeľovanie spisov, nedostatok personálneho obsadenia súdov ako dôvod prietahov v konaní nemôže ísť na vrub občana alebo subjektu, ktorému súd má poskytnúť ochranu jeho práv a oprávnených záujmov, avšak taktiež tieto skutkové okolnosti nemôžu byť dôvodom pre vyvodzovanie zodpovednosti voči momentálnemu zákonnému sudcovi, nakoľko sa jedná o objektívne okolnosti, ktoré sudca v rámci svojich možností nemôže ovplyvniť. Taktiež z rovnakých dôvodov nie je primárne relevantné pre skúmanie otázky prietahov v konaní náročnosť sporu, nakoľko problém spočíva predovšetkým v otázke zaťaženi Okresného súdu Bratislava 1 a jeho sudcov a absencie vytvorenia riadnych pracovných podmienok. Táto skutočnosť, domnievam sa, nie je pre Ministerstvo spravodlivosti SR a ani pre Ústavný súd SR žiadne nové. V súčasnosti je odd. 18C od júna 2018 opätovne bez VSU čo znamená, že všetky úkony patriace do kompetencie VSU, s výnimkou tých ktoré zo zákona musí vykonať VSU, sudca rieši sám, čoho následkom bude spomalenie rozhodovacej činnosti a opätovné

prieťahy v konaniach, čo je veľmi frustrujúca a stresujúca situácia. V tejto súvislosti si dovoľím uviesť, že nie je v záujme sudcu konať vo veci v rozpore s ústavou a procesným zákonom, nakoľko dôsledkom toho je neustále vyjadrovanie sa k sťažnostiam na úkor riadneho výkonu sudcovskej profesie.

V právnej veci sťažovateľa som obdržala spis na vytýčenie termínu pojednávania v januári 2018 a 20. marca 2018 som vytýčila termín pojednávania na 24.04.2018. Ďalšie pojednávania boli nariadené na 12.06.2018 kedy bol vo veci vynesovaný rozsudok.

Pokiaľ ide o skutkovú a právnu zložitosť, právna vec je priemerne zložitá. Základný problém spočíval, ako som už uviedla, v počte prevzatých vecí odd. 18C k decembru 2015, pričom len starých vecí nad 3 roky bolo cca 200, ktorý znemožnil bezprieťahové pokračovanie vo všetkých sporových veciach patriacich do odd. 18C. Potom, čo predmetná vec prišla na poradie, konanie bolo plynulé a v priebehu 2 mesiacov bol vydaný rozsudok...“

3.4 Sťažovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu na uvedené vyjadrenia okresného súdu nereagoval, ústavnému súdu však už v sťažnosti uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 najmä v období po právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016:

Dňa 25. septembra 2015 okresný súd uznesením č. k. 18 C 123/2011-219 pripustil, aby namiesto pôvodného žalobcu ([REDACTED]) vstúpil do konania ako žalobca sťažovateľ.

Dňa 16. októbra 2015 bolo okresnému súdu doručené odvolanie [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) proti uzneseniu okresného súdu z 25. septembra 2015.

Dňa 25. novembra 2015 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní žalovaného.

Dňa 1. decembra 2015 bol spis zapožičaný okresnému súdu na účely vyjadrenia zákonnej sudkyne k ústavnej sťažnosti [REDACTED].

Dňa 9. decembra 2015 na základe dodatku č. 1 rozvrhu práce okresného súdu na rok 2016 bola namietaná vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Zuzane Hlistovej.

Dňa 2. februára 2016 bol spis vrátený okresnému súdu bez rozhodnutia o odvolaní žalovaného z dôvodu, že v spise sa nenachádza doručenka o doručení uznesenia z 25. septembra 2015 pôvodnému žalobcovi.

Dňa 11. februára 2016 bol spis opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného.

Dňa 31. mája 2016 krajský súd uznesením č. k. 3 Co 49/2016-236 uznesenie okresného súdu z 25. septembra 2015 potvrdil.

Dňa 24. júna 2016 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 18. júla 2016 bolo uznesenie krajského súdu z 31. mája 2016 doručené pôvodnému žalobcovi.

Dňa 19. júla 2016 bolo uznesenie krajského súdu z 31. mája 2016 doručené žalovanému.

Dňa 17. januára 2017 okresný súd uznesením č. k. 18 C 123/2011-238 vyzval sťažovateľa na vyjadrenie v súlade s § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku (aby sa sťažovateľ vyjadril k vyjadreniu žalovaného doručenému súdu 27. februára 2015).

Dňa 9. februára 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného.

Dňa 22. septembra 2017 okresný súd uznesením č. k. 18 C 123/2011-245 vyzval žalovaného na vyjadrenie v súlade s § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku (aby sa žalovaný vyjadril k vyjadreniu sťažovateľa doručenému súdu 9. februára 2017).

Dňa 12. októbra 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu sťažovateľa.

Dňa 26. februára 2018 bolo sťažovateľovi doručené vyjadrenie žalovaného k jeho vyjadreniu.

Dňa 20. marca 2018 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. apríl 2018.

Dňa 19. apríla 2018 bolo okresnému súdu doručené od sťažovateľa podanie obsahujúce rozhodnutia vydané v rámci trestného konania sp. zn. 8 T 9/2013 a odvolacieho konania sp. zn. 4 To 86/2015.

Dňa 24. apríla 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na 12. jún 2018.

Dňa 18. mája 2018 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného na základe pojednávania z 24. apríla 2018.

Dňa 6. júna 2018 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného doručenému súdu 18. mája 2018.

Dňa 7. júna 2018 bola okresnému súdu doručená od sťažovateľa zmluva o pôžičke (veriteľ – sťažovateľ, dlžník – ██████████).

Dňa 12. júna 2018 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom žalovaný doručil súdu vyjadrenie k vyjadreniu sťažovateľa. Na pojednávaní súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a rozsudkom č. k. 18 C 123/2011-344 žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Dňa 26. júla 2018 bol rozsudok okresného súdu z 12. júna 2018 doručený sťažovateľovi aj žalovanému.

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní *o zaplatenie 189 163,51 € s prísl.* vedenom pod sp. zn. 18 C 123/2011 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napriek tomu, že ústavný súd už svojím nálezom č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016 vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní a prikázal okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných priet'ahov.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

10.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd (rovnako, ako aj predtým vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 715/2015) konštatuje, že neprimeraná dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

10.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmanom konaní po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.

10.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že trvanie napadnutého konania od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (4. júla 2011) do rozhodnutia danej veci ústavným súdom, viac ako sedem rokov, je už samo osebe neprimerané, aj keď sa predmetný spis nachádzal v dôsledku odvolania na viac ako pol roka na krajskom súde a uvedené obdobie nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Okresný súd bol však v danej veci opakovane aj dlhodobo nečinný, a to konkrétne od 19. júla 2016 do 17. januára 2017 (šesť mesiacov) a po vykonaní jednoduchého úkonu potom od 17. januára 2017 do 22. septembra 2017 (osem mesiacov), a to napriek tomu, že ústavný súd svojím nálezom č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016 už vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a prikázal okresnému súdu konať v danej veci bez priet'ahov.

Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas obdobia minimálne jedného roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Na skutočnosť, že *„k priet'ahom v konaní došlo z najmä dôvodu nadmerného zaťaženia súdneho oddelenia 18 C, ako aj z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia tunajšieho súdu, nakoľko v oddelení 18 C nebol po celú dobu trvania namietaného konania pridelený vyšší súdny úradník“*, na ktorú v danej veci poukázala predsedníčka okresného súdu a zákonná sudkyňa, ani v tomto prípade nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach opakovane vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálnu kapacitu príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Ústavný súd teda ani v danej veci nevyvodzoval zodpovednosť *„voči momentálnemu zákonnému sudcovi“*, ale voči okresnému súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48

ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

11. Vzhľadom na to, že ústavný súd už svojím nálezom č. k. II. ÚS 715/2015-37 z 21. júla 2016 prikázal okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných prietáhov, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto o návrhu sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

12. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €, ktoré *„vychádza podľa názoru sťažovateľa zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva a to so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Rovnako vychádza i zo skutočnosti, že OS Bratislava I nerešpektuje Nález ÚS SR č II. ÚS 715/2015-37“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä aj na povahu veci, považuje za primerané vo výške 2 500 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že vo vzťahu k napadnutému konaniu už vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, prikázal vo veci konať bez prietáhov, sťažovateľovi uložil už satisfakciu, napriek tomu okresný súd nekonal vo veci s osobitnou starostlivosťou.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

13. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti zo 4. decembra 2017). Za dva úkony vykonané v roku 2017 patrí odmena v sume dvakrát po 147,33 € a režijný paušál dvakrát po 8,84 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 294,66 €, ku ktorej sume bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 58,93 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 353,59 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2018